

SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ GALATA MEVLEVİHANESİ BÖLÜMÜ 161 NUMARALI ŞİİR MECMUASI

Doç. Dr. Semra TUNÇ
Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
setunc@selcuk.edu.tr

Öz

Şiir mecmuaları hakkında çalışmalar arttıkça Türk kültürü ve edebiyatı, özellikle de klasik Türk şiir tarihi açısından mecmuaların ne derece önemli olduğu anlaşılmıştır. Mecmualar hakkında çeşitli bakış açılarıyla kaleme alınan çalışmaların araştırmacıların istifadesine sunulabilmesi için **Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)** başlatılmış ve veri tabanı oluşturulmuştur. Bu proje sayesinde Türk şiirinin tabii seyrini belgelerle takip edebilme, bir kısım eksikleri tamamlama ve bazı hataları düzeltme imkânı doğacaktır. Bu projeye katkı sağlamak amacıyla hazırlanan yazımızda Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevihanesi Bölümü 161 numarada kayıtlı 32 varaklık şiir mecmuası incelenmiş, muhtevası MESTAP veri tabanına uygun formda tablo hâlinde verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Galata Mevlevihanesi, şiir mecmuası, nazire, Cesârî, MESTAP¹.

¹ MESTAP; Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL'ın teklifi ve örnek çalışmasıyla başlattığı, çeşitli üniversitelerde görevli konuya ilgi duyan öğretim elemanlarının gönüllü olarak desteklediği bir projedir. "Projenin hedefi, öncelikli olarak şiir mecmuaları, nihai olarak da edebiyatla ilgili –cönkler de dâhil olmak üzere– bütün mecmuaların ayrıntılı tasnif ve dökümlerinin yapılmasıdır." (Köksal 2012b: 422). Projenin hayata geçirilebilmesi amacıyla –Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığının da destekleriyle– Ankara'da 30 Haziran 2012'de *Osmanlı Şiirinin Hazineleri: Mecmualar ve Cönkler* konulu bir çalıştay düzenlendi. Türkiye genelinde mecmua ve cönkler hakkında çalışan/çalışmakta olan 39 bilim insanının katıldığı çalıştayda; konunun önemi, mahiyeti ve projenin özellikle Türk edebiyatı/şiir tarihi araştırmalarına sağlayacağı katkı üzerinde duruldu, üniversitelerde yapılacak lisansüstü çalışmalar ve sair bilimsel yayımlarla desteklenmesi kararlaştırıldı. Çalıştaydan sonra ise üniversitelerde yapılan/yapılmakta olan çalışmaların araştırmacıların hizmetine sunulabilmesi için bir veri tabanı oluşturuldu. Konuyla ilgili çalışmalar veri tabanında paylaşılmaktadır. Bilgi için bk. <http://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm>

THE POETRY JOURNAL NUMBERED 161 AT THE SÜLEYMANİYE LIBRARY, SECTION OF GALATA MEVLEVİ LODGE

Abstract

As the number of studies on poetry journals has been increasing, it has been realized how important such studies are for Turkish poetry. In order to provide researchers with the studies carried out from different perspectives, a Project for Systematic Classification of Journals (MESTAP) has been initiated and a database has been established. Thanks to this project, it will be possible to follow the natural course of development of Turkish poetry through documents, to fill deficiencies and to correct mistakes. In this article which is prepared to contribute to this project, a Poetry Journal with 32 leaves and which is registered with number 161 in the Section of Galata Mevlevi Lodge at the Süleymaniye Library, is examined and its content is given in a tabulated form compatible with the MESTAP database.

Keywords: Galata Mevlevi Lodge, poetry journal, nazira, Cesârî, MESTAP².

² MESTAP is a project started upon Prof. Mehmet Fatih KÖKSAL's offer and exemplary work, and supported by voluntary academic personnel of various universities who are interested in the subject. "The project aims to classify and list in detail first the poetry journals and eventually all the literary journals, including minstrel's (ashik) scrolls, i.e. jongs." (Köksal 2012b: 422). For the purposes of the realization of this project, a workshop titled *The Treasures of Ottoman Poetry: Journals and Jongs* was held with the moderation of Prof. Köksal, and the support of the Office of President of Atatürk Cultural Center, on 30 June 2012 in Ankara. The workshop participated by 39 scientists across Turkey who have worked or are working on journals and jongs dealt with the importance and scope of the subject in hand, and especially its possible contributions to the studies of the History of Turkish Literature/Poetry, and concluded that it is to be supported by postgraduate studies and other scientific publications from the universities. After the workshop, a database was created in order to make available to the researchers the studies which were and are carried out in the universities. The studies dealing with this subject are shared via this database. For more information, see <http://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm>

GİRİŞ

Şiir mecmuaları ile ilgili çalışmaların son yıllarda oldukça artmasının önemli sebeplerinden biri dünü anlama çabasıdır. Bir başka sebebi de yıllardır yapılan metin tespiti çalışmaları ile eski harfli eserlerin çoğunluğunun yeni yazıya aktarılıp günümüzde istifadeye sunulmasıyla bu alanda çalışanların farklı araştırma alanı arayışıdır. Türk kültürü ve edebiyatı tarihi, özellikle klasik Türk şiir tarihi açısından mecmuaların önemini ortaya koyan bu çalışmalar, farklı bakış açılarıyla yeni ve nitelikli yazıların da kaleme alınmasına vesile olmaktadır. Lisansüstü tezler, seminerler, makaleler vb. yayınlarla³ şiir mecmuaları gün ışığına çıkarılırken aynı zamanda bu verilerin araştırmacıların istifadesine sunulması ve yeni araştırmalara zemin teşkil etmesi düşüncesinden hareketle **Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)** başlatılmış ve mecmualarla ilgili veri tabanının altyapısı oluşturulmuştur. Türk şiirinin tabii seyrini –ki birçoğu belge niteliğindeki şiir mecmualarıyla– izleme imkânı yanında nitelikli çalışmalara zemin hazırlayacak veri tabanı sayesinde, bir kısım eksikleri tamamlamak ve bazı hataları düzeltmek de mümkün olacaktır. Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevihanesi Bölümü 161 numarada kayıtlı şiir mecmuası da bu amaçla şekil ve muhteva yönüyle incelenerek söz konusu projeye uygun tabloyla muhtevası (Tablo: 1) ve ayrıca ikinci tabloyla da mecmuadaki şiirlerin şairlere göre dağılımı –şekil/tür bilgisi ve sayfa numaralarıyla birlikte– gösterildi. (Tablo: 2)

Mecmûanın Tanıtımı ve İncelenmesi

Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevihanesi 161 numarada kayıtlı, rik'a hatla 32 varaklık şiir mecmuasının mürettibi ve tertip tarihi ile ilgili bir kayıt yoktur. Yazmada 15-19. yüzyıllar arasında yaşamış şairlere ait toplam 177 şiir bulunmaktadır. Bir “gazel/kalenderî seçkisi” şeklinde tertip edilen mecmuaya alınan şiirlerin biri hariç tamamı *Mefû’lü Mefâ’ilü Mefâ’ilü Fe’ülün* vezniyledir. Şiirler kafiyelerine göre elifba sırasıyla kaydedilmiştir. Muhteva tablosunda da görüleceği üzere mecmua Cesârî’nin (ö. 1829) “aşık” redifli şiiriyle sona ermektedir. “**Kaf/k**” kafiyeli bu şiirle biten mecmuada “**z, d/ž, t, ‘, ğ**” harfleri ile kafiyelene şiir de bulunmamaktadır. Ancak her sayfasında 2-3 şiir bulunan mecmuada elifba düzenine göre bu harflerle kafiyeli şiirlerin yazılabileceği boşluklar bırakılmıştır.⁴ Bu boşlukların bulunduğu sayfalar hâric mecmuada bütün varak sonlarında çoban bulunmaktadır. Eksikliği zikredilen harflerden kafiyeli/redifli şiirlerle ilgili bu boşluklar ve boşlukların sonunda çoban bulunmaması, mecmuanın istinsah olmadığına delalet etmektedir. Ayrıca yazı karakterine göre derkenarlar da dâhil tek elden çıktığı anlaşılan mecmua, tertip metoduna binaen değerlendirildiğinde yarım kalmış, bizce meçhul bir sebeple tamamlanamamıştır.

³ İlgili çalışmalar için bk. <http://mecmualar.tr.gg/>. Ayrıca bk. Gıynaş 2011.

⁴ Bu harflerden kafiyeli şiirler için sırasıyla 10b, 30a, 30b, 31a sayfalarında boşluk bırakılmıştır.

Şiirlerdeki mahlaslar esas alınarak yapılan tespite göre mecmuada; Ahmed (2)⁵, ‘Āşık ‘Ömer (6), ‘Azbī (1), Bākī (2), Cefā’ī (1), Cem (1), Cesārī (38), Cevrī (29), Fuzūlī (3), Hāletī (8), Hāşimī (1), Hāyālī (1), Hāyretī (2), Lezīzī (2), Mengli Giray (1), Mezākī (1), Muḥammed (2), Nābī (8), Nāzım (6), Nazmī (1), Necātī (1), Nef’ī (3), Nev’ī (10), Nizāmī (1), Nūrī (4), Nücümī (1), Revānī (1), Rūhī (1+5)⁶, Rūşdī (1), Şābit (5), Şāfī (1), Sāmī (1), Sezāyī (6), Taybī (Tıyībī, Tībī)(1), ‘Ulvī (2), Uşulī (1), Va’dī (4), Yahyā (3), Zārī (1), Zarīfī (2), Zātī (1), Zihnī (1) olmak üzere 42 şairin adı/mahlası geçmektedir. Bu isimlere göre mecmuada 15-19. yüzyılın ilk çeyreği arasında yaşamış şairlere ait 14’ü der-kenar olmak üzere 177 manzume bulunmaktadır. Şairi tespit edilemeyen ve beyit sayıları 2-4 arası değişen 4 manzume ile Bağdatlı Rūhī’nin *Terkib-i Bend*’inden olup müstakil şiir gibi kaydedilen 5 bend dışında tutulduğunda mecmuada 168 gazel/kalenderî bulunmaktadır.

Bir şiir mecmuasının mürettibi, tertip tarihi ve içeriği kadar derleniş amacı da edebiyat tarihi açısından önemlidir. Şiir mecmuaları ile ilgili yapılan çalışmalar, bu derlemelerin genelinin kişisel olduğu ve buna binaen de kendine has özellikler taşıdığı görüşünü teyit etmektedir. Muhtevanın seçimi ve bu içeriğin mecmuada yer alışı, mürettibin tertip metoduna ve tertip amacına dair ipucu verebilmektedir. Bugüne kadar tespit edilen birçok mecmua içerik yönüyle incelendiğinde; bu derlemelerin şahsî zevk odaklı olduğunu ve genelinde özellikle şairliğe heves eden kimselerin eğitim-öğretimi amacının ağır bastığını söylemek yanlış olmaz.⁷ Gerek tertip amacı ve metodu gerekse muhtevası ve fizikî özellikleri açısından çok geniş bir yelpaze oluşturan şiir mecmuaları içinde; şiire ilgi duyan kişilerin birikimi ve zevkleri odaklı tertip ettikleri mecmualar geniş yer tutar. Galata Mevlevihanesi 161 numaralı şiir mecmuası da, tür hakkındaki genel tespite uygun olarak “derleyen kişilerin tamamen zevk(ler)ine göre” (Köksal 2012: 412) “farklı ve kişisel formda üretilmiş” (Gürbüz 2013: 316) bir şiir mecmuasıdır.

Özensiz ve harekesiz⁸ rik’a hatla tertip edilen mecmuada yazım ve imla farklılıkları/hataları mevcuttur. Bunlar Farsça ve Arapça kelimelerde olduğu gibi, Türkçe eklerde de görülmektedir. Ayrıca Farsça izafet “i”si “ye” ile gösterilirken atf veya bağlama “vav”ları, yükleme hali ve 3. teklik şahıs iyelik ekleri çoğunlukla gösterilmemiş, ancak nâdiren harekeyle belirtilmiştir. Bu imla farklılıklarına ilaveten Rūhī’nin *Terkib-i Bend*’inden alınan 5 bendin müstakil şiir olarak

⁵ Mahlasın yanında verilen sayılar şairin mecmuadaki şiir sayısını göstermektedir. Mecmuadaki toplam şiir sayısı, şairlere göre alfabetik dizimle ayrıca tablo halinde de verilmiştir (bk.Tablo 2).

⁶ Rūhī’nin *Terkib*’inin 5 bendi müstakil nazımlar halinde mecmuaya alınmıştır.

⁷ Bu husus birçok şiir mecmuasından hareketle örneklerle tespit edilmiştir. İçeriklerinden yola çıkılarak mecmuaların “eğitcilik-öğreticilik” vasıflarına vurgu yapılan bir çalışmada; her ne kadar “...sınırlı sayıda mecmuadan derlediğimiz, yine sınırlı olan misaller...”den hareketle varıldığı söylenen bu konudaki hükümler isabetli ve kanaatimizce büyük nispette geneli şamildir [Geniş bilgi için bk. Koncu-Çakır 2012: 117-124].

⁸ Mecmuanın geneli harekesiz olmakla birlikte nadiren şedde, med ve atf vavları ile belirtme hali ve üçüncü teklik şahıs iyelik ekleri harekeyle belirtilmiştir.

kaydedilmesi, bazı gazellerin başına “Kalenderî”⁹ bazı kalenderîlere “Gazel” ya da bir gazele “Gazel-Kalenderî” şeklinde kayıtların düşülmesi; derleyicinin şiir bilgisinin, özellikle klasik Türk şiiri bilgisinin eksikliğine işaret edebileceği gibi halk şairi veya bir şiir sever olabileceği kanaati uyandırmaktadır.

Bir mecmua tertibinde muhtevanın seçimi ve kaydediliş metodu, derleyiciyi mecmua tertip etmeye yönelten sebebi/sebepleri, hattâ mürettibin kimliğine dair ipuçları da verebilir. Mecmuaya –biri hariç– aynı vezinde şiirlerin alınması; derleyicinin birincil kıstasının vezin olduğunu göstermesi yanında bu tercihın musiki ve vezin ilgisi yönüyle de değerlendirilmesi gereğini ortaya çıkarmaktadır. Zira musiki-vezin ilgisine dair yapılan çalışmalarda özellikle sengin semâî usulüyle bestelenen güftelerin daha çok *Mefû’lü Mefâ’ilü Mefâ’ilü Fe’ülün* vezniyle söylenmiş şiirlerden seçildiği kayıtlıdır (Başara 2013: 42). Bu durum mürettibin müzisyen olabileceği ihtimalini akla getirmektedir. Gerek yazı ve imladaki özensizliğe/hatalara gerek yukarıda verilen tespitlere ilaveten; saz/meydan şairi Cesârî’nin¹⁰ 38 şiirle birinci sırada yer alması, yine Cesârî’nin üstadı Lezizî ve etkilendiği şairlerin şiirlerinin kaydedilmesi de mürettibin Cesârî olabileceğini düşündürmektedir. Diğer taraftan Cesârî’nin mecmuada bulunan şiirlerinden üçünün *Dîvan ve Dîvançe*’sinde yer almaması, mecmuanın derleniş tarihinin, Cesârî’nin ölüm tarihi olan 1829’dan önceye çekilebileceği ihtimalini doğurmaktadır. Şöyle ki; Cesârî’nin *Dîvan ve Dîvançe*’sinin elde mevcut 4 nüshasından ikisi 1804, 1822 ve diğer ikisi 1826 tertip/istinsah tarihlidir (Akkuş

⁹ *Kalenderî*; Halk şairlerinin *Mefû’lü Mefâ’ilü Mefâ’ilü Fe’ülün* vezniyle söylediği şiirlerdir.

¹⁰ **Cesârî**: *Dîvanı ve Dîvançesi* hakkında üç çalışma yapılan (Sezer 2009; Akkuş 2010; Orhan 2012) Benderli Cesârî 18. yüzyıl sonu ve 19. yüzyıl başlarında yaşamış 1245/1829 yılında ölmüştür. Gençliğinde Kur’ân-ı Kerim’i ezberleyip müezzinlik yapan, daha sonra ise yeniçeri kâtipliği görevinde bulunan Cesârî bir meydan şairidir. Cesârî, piri/üstadı kabul ettiği Lezizî ve tarzını benimsediği Aşık Ömer (Akkuş 2010: 87, 96, 119-121) yanında şiirlerinde adını andığı; Dede Ömer Rüşenî, Gülşenî, Bâkî, Sun’î, Nâbî, Kâimî ve Dehrî’den de etkilenmiş, onları övmüş; ayrıca yine Aşık Ömer, Necâfî, Zâfî, Rûhî, Nazmî, Sâbit, Zarîfî, Feyzî, Nâzım, İrşâdî gibi şairlerin şiirlerinde de nazireler söylemiştir (Akkuş 2010: 112-118, 125). İncelediğimiz mecmuada bulunan Cesârî mahlaslı 38 şiirin 35’i *Benderli Cesârî Dîvanı*’nda tespit edilmiştir. Bu sayıyla mecmuada en çok şiiri bulunan şair Cesârîdir. Meşhur bir şair diyemeyeceğimiz Cesârî’nin bu kadar şiirinin mecmuaya alınması ve piri Lezizî veya etkilendiği diğer şairlerden şiirlerin de mecmuada bulunması, mürettibin Cesârî olabileceği ihtimalini kuvvetlendirmektedir. Diğer taraftan kâtiplik yaptığı, Arapça-Farsça bildiği, iyi eğitim aldığı, şiir, musiki ve tasavvuf bilgisine vâkıf olduğu şiirlerinden hareketle tespit edilen Cesârî’nin (Akkuş 2010: 10-12), mecmuada görülen yazım hatalarını yapmasını açıklamak da oldukça zordur. Mecmuanın mürettibinin Cesârî veya Cesârî yakınında yine onun gibi bir meydan şairi olduğunu düşündüren bir başka husus da meydana şairlerinin şiirleri dışında Nef’î gibi *Dîvan* şairlerinin gazellerinin başına da “Kalenderî” kaydedilmesi. Yine mecmuadaki şiirlerin biri dışında kalanının aynı vezinle; *Mef’ûlü Mefâ’ilü Mefâ’ilü Fe’ülün* kalıbıyla seçilmesi musiki-aruz ilgisini düşündürmektedir. Bu cümleden hareketle söz konusu vezinle söylenmiş şiirlerin derlenmesi mürettibin musiki bilgisine dayandırılarak bilinçli tercih addedilebilir. Bu durum mürettibin musiki ile alakasına işaret ettiği gibi mecmuanın tertip sebebine de işaret olabilir. Cesârî de hâfız, müezzin ve saz şairi olarak musikiyle içindedir. Yine Cesârî’nin önce Mevlevîliğe sonra Bektaşîliğe intisap ettiği kaynaklarda kayıtlıdır (TDEA 2/55). Tarikatler, özellikle de Mevlevîlik ve musiki bağlamında bakıldığında da mecmuayı tertipleyenin müzikten anlayan biri olduğunu düşünmek yanlış olmaz. Sonuç itibarıyla bütün bu hususlara binaen, mecmuanın mürettibi Cesârî veya Cesârî’nin çevresinden bir meydan/saz şairi olabileceği ihtimali uzak görünmemektedir.

2010: 283-286). Bu durumda Cesârî'nin *Dîvan ve Dîvançe*'sinde bulunmayan üç şiirin 1826'dan sonra söylenmiş olma ihtimali de ortaya çıkmaktadır. Mürettibin Cesârî olabileceği ihtimali yanında bu durum, mecmuanın tertibinin de 1826-1829 yılları aralığında derlendiği ihtimalini desteklemektedir. Ancak araştırmalarımıza göre bir *Dîvân*'ı ve *Dîvançe*'si bilinen Cesârî'nin mecmua tertip ettiğine dair bir kayda rastlanamamıştır.

Yazı ve şiirlerin tespiti açısından özensiz görülen bu mecmuanın tertibinde, mürettibin birikimi ve zevki etken olması yanında başlangıçta belirlenmiş bir metodun varlığı aşikârdır. Mürettip önce vezin kıtası koymuş sonra bu vezinle söylenmiş şiirlerden seçmeler yapmış ve son olarak da bunları kafiyelerine/rediflerine göre alfabetik bir düzen içinde sıralamıştır. Yani mecmua aynı vezinde söylenmiş nazire/benzer şiirlerin alfabetik olarak derlenmesi metoduyla “gazel/kalenderî seçkisi” şeklinde düzenlenmiştir. Tabloda da görüleceği üzere en son şiir Cesârî'nin “âşık” redifli şiiridir. Buna göre mecmua, tamamlanamamış görünmektedir. Bütün bunlara rağmen Galata Mevlevihanesi 161 numaralı mecmua, mevcut tasnifler içinde tertip hususiyeti, şekil, dil ve muhteva üst başlıklarıyla *gazel mecmuası* grubuna girse de muhtevadaki vezin sınırlaması dolayısıyla farklılık arzeder. Bu durum, mecmualarla ilgili tasniflerin, özellikle de tasnif alt gruplarının tespit edilen örnekler arttığı oranda çeşitlenebileceğine işaret eder.¹¹

¹¹ Bu hususa; –biri tertip durumu, şekil, dil ve muhteva yönüyle olmak üzere “birkaç bakımdan sınıflandırma” (Kılıç 2012: 80) diğeri “derleyiciyi yönlendiren etkenler üzerinden sınıflandır(ıl)ma” (Gürbüz 2012: 112) gayesi güden– iki tasnif çalışmasında da dikkat çekilmektedir.

SONUÇ

Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevihanesi Bölümü 161 numaralı şiir mecmuası bu alandaki çalışmalara katkı sağlayabilecek nitelikte bir mecmuadır. Tertip tarihi ve mürettip kaydı bulunmayan ve 177 şiir barındıran mecmua genel itibarıyla türünün özelliklerinin birçoğunu taşımaktadır. Ancak tertip metodu açısından bakıldığında bazı hususlar dikkat çekicidir. Mecmua, derleyicinin başlangıçta belirlediği bir tertip metoduna göre düzenlenmiştir. Buna göre şiirlerin seçiminde öncelikli kıstas vezin ikincisi ile nazım şekli/türüdür. Bir diğer ölçüt ise bu şiirlerin mecmuada yer alış sırasını belirleyen kafiye/rediftir. Tertipteki bu ölçütlere bakılarak mürettip, nazire veya benzer şiirleri toplayan bir mecmua hazırlama gayesindedir, denebilir. Ancak mecmuada hiçbir şiirin başında nazire veya zemin şiir olduğuna dair kayıt bulunmamaktadır. Bu durum derleyicinin mutlak bir nazire mecmuası tertip etme kaygısı taşımadığını düşündürmekle birlikte bu ayrımı yapabilecek kadar şiir bilgisine vâkıf olmadığı ihtimalini de akla getirmektedir. Gerek bu husus gerekse yazıda tartışılan diğer hususlar, mecmuanın mürettibinin saz/mezâr şairi Cesârî (ö. 1829) veya onun etrafında bir saz şairi ya da musiki-şinas bir şahsiyet olabileceğini desteklemektedir. Yine mürettibin Cesârî olabileceğine binaen ve mecmuada şiiri bulunan şairlerden hareketle mecmuanın 1829 yılından birkaç yıl önce veya 19. yüzyılın ilk yarısında tertip edildiği kanaati ağır basmaktadır.

Galata Mevlevihanesi Bölümü 161 numaralı şiir mecmuası, bu alanda çalışanların tespitine uygun olarak derleyen kişilerin zevklerine göre farklı ve kişisel formda üretilmiş bir mecmuadır. Şekil ve muhteva açısından bugüne kadar yapılan tasnifler içinde *gazel/kalenderî mecmuası* olarak adlandırılabileceğimiz bu mecmua; derleyiciyi mecmua tertibine yönelten sebepler bakımından bir alt gruba dâhil edilememektedir. Ancak –şimdilik– bu şiir mecmuasından hareketle mevcut tasniflere; *aynı vezinde söylenmiş nazire/benzer şiirler/gazeller mecmuası* gibi bir başlık açılabilceğini önermekle yetiniyoruz.

Tablo 1: **Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevihanesi Bölümü 161 Numaralı Şiir Mecmuasının MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu**¹⁹

Yer Nu.		Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevihanesi Bölümü, 161.				
Syf. Nu.	Mahlas	Matla' Beyti / Bendi	Mahlas / Makta' Beyti	Nazım Şekli-Türü / Birim Sayısı	Vezin	Açıklamalar
1a	?	Esmâ vü şîfat oldı kelâmuñ ezelden Hayyen ve 'Alîmen ve Semî'an ve Başîren	Zülfünle haţuñ 'arızuñ üstinde müselsel Nûran ve zalâmen ve 'aşiyen ve nehâren	nazm/2	--./---/---/---	
1a	Nûrî	Çul hamdüñe kâdir ola mı ey ulu Mevlâ Zâtuñdan olur zâtuña şâyeste teĥâyâ	Nûrî kuluña zerre kadar luţfuñ olursa Ol düşmişe bir adım olur târem-i a'lâ	gazel- ilâhî/9	--./---/---/---	
1a	Sezâyî	Bir dil ki ola cilvegehi Rabbiye'l-a'lâ Olsun ne 'aceb şems ü kâmerden yeri a'lâ	Bir ĥabbeye dünyâyı vü 'uĥbâyı çün almaz Anuñla irer çünki Sezâyî ye tesellâ	gazel- ilâhî/5	--./---/---/---	
1b	Bâkî	Ĥüsn-ile saña öykünemez çün gül-i ra'nâ Ĥüzün-ile baña beñzeyemez bülbül-i şeydâ	İller yiye şeftâlüsını bağ-ı cemâlün Ey sîb-zekân Bâkî nice bir diye eyvâ	gazel/5	--./---/---/---	

¹⁹ Mecmuada –dönemi tespit edilen şiirler– dönemin imlâsı ve fonetik hususları dikkate alınarak transkripsiyonla yeni yazıya aktarılmış, mürettibin imla ve fonetik yönden aykırı tasarruflarına/hatalarına dipnotla dikkat çekilmiştir. Mecmuadaki şiirlerde, vezin ve mana açısından eksik veya hatalı/tereddütlü durumlar tabloya aynen aktarılmış; kaynaklar vasıtasıyla yapılan düzeltmeler veya tarafımızdan yapılan öneriler dipnotlarla açıklanmıştır. Ayrıca mecmuanın tertip hususiyetlerini mümkün olduğunca tabloyla aksettirebilmek umuduyla şiirler yazmadaki sayfa sıraları korunarak tasnif edilmiştir.

1b	Cesārī	Reftārın seyr eyleyen ey kıdd-i semensā Yā sidreye beñzetdi anı yā didi tūbā	Küttāb-ı cihān vaşfnı taħrīr idemezdi Āyā nice yazsun bu Cesārī gibi ednā	gazel/5	--./.../.../.../...	
1b	Cesārī	Eş'āra meyil virmiş işitdim şeh-i dārā Īcād-ı ğazel itse n'ola şā'ir-i ğarrā	Derviş-ṭabī'at benem 'ālemde Cesārī Ağlar gezerim Hāq diyū leylem ve nehārā	gazel/7	--./.../.../.../...	
1b/ dk	Cesārī	Ef'ālını taħvīle Delā'il oķu cānā Kem hālını tebdīle Delā'il oķu cānā	Cehd eyle Cesārī gibi sen olma teġāfūl Maṭlūbuñı ta'cīle Delā'il oķu cānā	kalenderi /5	--./.../.../.../...	Başlık: Kālanderī
2a	Nev'ī	Ben hāke idūp firini bārān o ķaşı ya Sīnem bitūrūr yaralarumdan ğül-i hāmṛā	Bir mertebe vardur bir olur 'āşık u ma'şūk Nev'ī nite kim 'āşık-ıla Mecnūn idi Leylā	gazel/5	--./.../.../.../...	
2a	Cesārī	Bir dilde ki 'āşkın eşeri çün ola peydā Mümkin mi aña eylememek cānını ihdā	Cān virmeden i'rāz ider şanma Cesārī Āyā ne zarar hālık-ı cihān olsa hep a'dā	gazel/5	--./.../.../.../...	
2a/ dk	Cesārī	Kār eyleyicek cān [u] dile ḥasret-i 'Īsā Lā-şübhe irer luṭf [u] 'aṭā şefkat-i 'Īsā	Bir şā'ir-i memdūhdur ūftāde Cesārī Yā Rabbi naşīb ola aña himmet-i 'Īsā	kalenderi /9	--./.../.../.../...	Başlık: Kālanderī
2b	Cesārī	Ey pertev-i 'ālem meded ey şems-i cihān- tāb Zulmetde ķoma bizleri aç ķutluca bir bāb	Esrārınā maħrem olımaı oldu Cesārī Hem-dem kıluı a'dāy[ı] anı itmediñ aħbāb	gazel/5	--./.../.../.../...	
2b	Nev'ī	'Uşşāk miyānuñla ḥaṭuñ bendesidūr hep Kimisi müdebber geçinūr kimi mükesseb	Nev'ī ten-i zerd ile ğam-ı haṭı gönülde Bir nüşḥaya döndürdi beni cildi müzehheb	gazel/5	--./.../.../.../...	
2b	Cesārī	'Aşkın beni ğör yine şehā eyledi maġlūb	Bir rind-i cihān nūkte-şīnās oldu Cesārī	gazel/8	--./.../.../.../...	

		Dil kendüsine kıldı seni t̄alib [ü] maḥcüb	Zann itme anı nazm-ı rumüzât-ile maḥcüb			
2b/ dk	Cesārī	Yaz nüktelerim yāre benim remz-ile k̄atib Ma'nā-yı laṭfında şāfā kesb ide t̄alib	Sevdā-zededir her biri bir güne Cesārī 'Aşk ehline dirlerse n'ola merd-i 'acāyib	kalenderī /7	--/.../.../.../...	Başlık: K̄alenderī
3a	Ṭaybī/ Ṭībī/ Ṭıybī	Dil aşkuña 'aşkuñ dil-i nālāna münāsib Sāğar meye mey sāğar-ı mestāna münāsib	Ṭaybī gibi peymāne-şiken zühd [ü] şalāḥuz Peymāneye el hem ele peymāne münāsib	gazel/5	--/.../.../.../...	
3a	Mezākī	Dil-ber dile dil dil-ber-i fettāna münāsib Gül bülbüle bülbül gül-i ḥandāna münāsib	Çek rişte-i nazma dūr-i güftārī Mezākī Dūr rişteye rişte dūr-i galṭāna münāsib	gazel/5	--/.../.../.../...	
3a	Cesārī	Şol ḥaṭṭ-ı ruḥuñ merkez-i Tātāra münāsib Her şivelerīñ ṭura-ı ṭarrāra münāsib	Yolında n'ola cān [u] dili virse Cesārī Bir tuḥfe mi var cān gibi dildāra münāsib	gazel/5	--/.../.../.../...	
3a/ dk	Cesārī	İtdi beni üftādesi bir dil-ber-i maḥcüb Günden güne kılmakda dilim 'aşk-ıla maḡlūb	Maḡlūb olınan ikidir 'ālemdē Cesārī Birisī anıñ bāde-i gülgün birī maḥbūb	kalenderī /5	--/.../.../.../...	Başlık: K̄alenderī
3b	Hāletī	Kār itmedi illā baña ol ġamzesi āfet Tīrinden anuñ bulmadum zerre selāmet	Ey Hāletī ol ehl-i fenānuñ yūri ḥāki Ḥaḡdan eger oldıysa saña 'ayn-ı 'ināyet	gazel/5	--/.../.../.../...	
3b	Nev'ī	Ḳaddūñle çenār eylesesün da'vī-i himmet Bir ekmedüġin yirde biter ehl-i mezellet	Bī-sīm [ü] zer irmek ola mı vaşluña nā'il ²⁰ Çün yok şanemā sende kerem bende velāyet	gazel/5	--/.../.../.../...	

²⁰ Mecmuadaki "nā'il" kelimesi yerinde *Divan*'da "Nev'ī" kayıtlıdır (Tulum-Tanyeri 1977: 247).

3b/ dk	Cesārī	Ey şāh-ı hasen ‘ālem ider zātına minnet Üftādelerīn ²¹ hālīne kıl lutf [u] mürüvvet	Vaşlñ ile şād eyle Cesārī ıulı şāhım İcrā ola tā ‘ādet [ü] erkān-ı maḥabbet	kalenderi /5	--./---./---./---	Başlık: Kālanderī
3b/ dk	Nūrī	Dil-hāneye düşdi şerer-i nūr-ı maḥabbet Germ oldı yine ‘aşk-ıla tennür-ı maḥabbet	Fāş itmez idi zerre kadar sırnını ‘aşkuñ Bu Nūrī eger olmasa mecbūr-ı maḥabbet	gazel- ilāhi/5	--./---./---./---	
4a	Nev’ī	Bu kavı-i kazağa bizüz ol tır-i maḥabbet Himmat perümüz menzilümüz vādī-i ḥayret	Şām-ı ğam-ı zülfinde koma Nev’ī yi güm-rāh Ey bedreka-i himmet-i pīrān-ı tarīkat	gazel/5	--./---./---./---	
4a	Cesārī	Bir āh-ıla ol ğonce-feme hālīñ ‘ayān it Bülbül gibi ğülşende ğönül ‘aşk[ı] figān it	Mir’āt-ı ruḥ-ı yāre bakup kılma Cesārī Tütī gibi gel bu kafes-i tende mekān it	gazel/5	--./---./---./---	
4a	‘Ulvī	Ey dil olalum maḥrem-i meydān-ı maḥabbet Cāndan ğeçelüm budur[ur] erkān-ı maḥabbet	‘ Ulvī şeh-i iklim-i suḥāndur n’ola itse Tertīb [ile] eş’arını dīvān-ı maḥabbet	gazel/5	--./---./---./---	
4b	Hāletī	Top itdi nice kelle’i çevġān-ı maḥabbet Toldı ser-i ‘uşşāk-ıla meydān-ı maḥabbet	Dil akdı heman Hāletīyā küy-ı nigāra Cüş eyleyicek sīnede ‘ummān-ı maḥabbet	gazel/5	--./---./---./---	
4b	Hāletī	Sīnemde zuḥūr ideli āşār-ı maḥabbet ġülzār-ı cinān oldı baña ḥār-ı maḥabbet	ġördükde seni ġüşe-i çeşm-ile bilürler Ey Hāletī lāzım degül izḥār-ı maḥabbet	gazel/5	--./---./---./---	
4b	Hāletī	Yan maḥv-ı vücūd eyle ğönül ‘aşk-ıla āh it	İkbālī ko ey Hāletī evreng-i sipihre	gazel/5	--./---./---./---	

²¹ Metindeki “üftādelerin” yerine mana gereġi “üftādelerīn” ibaresi uygundur.

		Âh it şeb-i târik-veş eflâk[i] siyâh it	Mâzide geçen hâl-i selâfîne nigâh it			
5a	Sezâyî	Dünyâyî duta bir gün ola nûr-ı maḥabbet Mevşûl ola bir dem gele mehcûr-ı maḥabbet	Vir zerre-i 'aşkuñ dil-i pür-dâğına yâ Rab Tâ kim bu Sezâyî ola meşhûr-ı maḥabbet	gazel- ilâhî/5	--/.../.../.../...	
5a	Muḥam med	Mevlâya niyâz eyle olur cümle murâdât Bildûn mi beyân eyler anı naşş ile âyât	Ey Şeyh Muḥammed seni 'âşık bilür ihvân Şadıqlar içün eyleye gör nutkuñı ḥayrât	gazel- ilâhî/8	--/.../.../.../...	
5a	Sezâyî	Pür-âteş olur gonca-i gülzâr-ı maḥabbet Dil ḥânesine tâb virür nâr-ı maḥabbet	Manşûr[a]_iderüz biz ki nigeḥ dâr-ı 'alâdan Bî-bâk Sezâyî yine serdâr-ı maḥabbet	gazel- ilâhî/6	--/.../.../.../...	
5b	Va 'dî	Hâcet ne hüveydâ iken âşâr-ı maḥabbet Bir nâle-i dil-süz ile izhâr-ı maḥabbet	Va'dî gibi 'aşk ehl[i] baña sâde görindi Sînemde karar eyleyeli nâr-ı maḥabbet	gazel/5	--/.../.../.../...	
5b	Va 'dî	Çeşmümde yeter nakşuñı ey mâḥ ḥayâl it Ḥurşîd-i cihân-tâb gibi 'arz-ı cemâl it	Va'dî gibi bir miñnet-i eyyâma taḥammül Bir lâhza varup meykedeye def'-i melâl it	gazel/5	--/.../.../.../...	
6a	Cevrî	Bir sînede mestür olamaz râz-ı maḥabbet Her perdede biñ nağme ider sâz-ı maḥabbet	Dil cân[i] degül dil-beri de 'aşka değışdi Cevrî gibi olsa n'ola mümtâz-ı maḥabbet	gazel/5	--/.../.../.../...	
6a	Cevrî	Ḥûsn oldu ise bâ'îş-i îcâd-ı maḥabbet Dildür sebep-i şöhret-i üstâd-ı maḥabbet	Cevrî gibi bî-kayd-ı ta'alluḫ nice rindi Ol ğamze-i şûḫ eyledi mu'tâd-ı maḥabbet	gazel/7	--/.../.../.../...	
6a	Cevrî	Ḥaṭtuñ ki odur zîver-i menşûr-ı maḥabbet Mażmûni ile tâzelenür şûr-ı maḥabbet	Cevrî gibi ḥayrân olan esrâr-ı ḥaṭuñla Eyler dil-i maḥzûnını mesrûr-ı maḥabbet	gazel/5	--/.../.../.../...	

6b	Cevrî	Dünyâyı helâk eyler ise ol nîgeh-i mest Şahrâ-yı kıyâmet hep olur h'âbgeh-i mest	Mestâne gehî sühba alursañ ele Cevrî Ėam çekme şayılmaz bu maķüle güneh-i mest	gazel/5	--./---./---./---	
6b	Yahyâ (Şeyh.)	Bir gün gele ki şād ola mahzûn-ı maħabbet Çok 'ākılı ilzām ide mecnûn-ı maħabbet	Bağlandı dilüm kalmadı şekvāya mecālüm Gör n'eyledi Yahyâ seni efsûn-ı maħabbet	gazel/5	--./---./---./---	
6b	Nâbî	Pişânî-i şevkuñ kâdem-i rāh-ı necāt it MüjĖanuñı cārüb-ı Ėubâr-ı 'Arafāt it	Nâbî neye geldüñ ne turursuñ bu maķāma Var bargeh-i Hâliķa kesb-i derecāt it	gazel/5	--./---./---./---	
7a	Rüşdî	Güftāra gelüp dilleri pür-ķand-i nebāt it Ol teşneleri lutf ile sır-âb-ı hayāt it	Pervāne-şıfat sende Ėamüş olma ki Rüşdî Sen bülbül-i gülzâr-ı suħansın naĖamāt it	gazel/6	--./---./---./---	
7a	Cesārî	Ėoş savt-ile okunsa ezān dinlenür elbet Ėur'an-ı 'azîm vaşf-ı beyān dinlenür elbet	Nazmın 'Arabî Fursice dimezse Cesārî Bezm içre bu Türkice lisān dinlenür elbet	gazel/5	--./---./---./---	
7b	Sezâyî	Yak ķasr-ı dili âteş-i 'aşķ-ıla Ėarāb it Cān murĖını ol âteşe tek durma kebāb it	Bezî eyle Sezâyî bu yola naķd-i sirişķüñ Maķsüduñ olan cevher[i] almağa şitāb it	gazel- ilâhî /5	--./---./---./---	
7b	Şābit	Nāyı nefes oğlı ideli pîr-i Ėarābāt Muħrik gelür āheng-i mezāmîr-i Ėarābāt	Ol buķ'ada feryād ide gör sıdķ-ıla Şābit Ėāşāke döne nāle-i şeb-Ėîr-i Ėarābāt	gazel/5	--./---./---./---	
7b	Cesārî	Peydā olalı sinede bu nār-ı maħabbet Her yerde zuħür eyledi envār-ı maħabbet	Bilür ezeli 'âdet [ü] ķānün Cesārî 'Ėşıķda olur Ėāşıl[i] her bār maħabbet	gazel/5	--./---./---./---	

8a	Cesārī	Meydān-ı maḥabbette dilā er gibi yer tūt El şunma zen-i dehre tūtarsın ²² yūri er_tūt	Ḥurremlık idi maḫsūdun ‘ālemde Cesārī Kim didi saña var bu kadar derd [ü] keder tūt	gazel/7	---/---/---/---	Başlık: Ġazel ²³
8a	Şābit	Tenhāca gider görmege cānāna müşelles Ser-māye imiş ‘āşık-ı ‘uryāna müşelles	Şābit le murabba' oturup bāğda görsek Aşkar gözi bādeyle mülükāne müşelles	gazel/5	--/---/---/---	
8a	Cevrī	Cān virmek ise ğamzeñe ger vuşlata bā'ış Bir fīr-i niğahuñ ola ol devlete bā'ış	Te'şīr-i tef-i āteş-i cān-süz-ı hevādur Āh-ı dil-i Cevrī deki germiyyete bā'ış	gazel/5	---/---/---/---	
8b	Cesārī	Ġamdan bu bizim gönlümüiz ey ‘ālī-cenāb aç Ferhād ferah-şād ola şīrīn cevāb aç	Ķıl niyyet-i ihlās ile tedbīri Cesārī Müşkilleri hāl itmege bir fāl-i kitāb aç	gazel/5	---/---/---/---	
8b	Va'dī	İtmez baña bir güşe-i çeşm-ile nazar hīç İtmez gibi nālem o gözi meste eşer hīç	Efsün ile Va'dī saña rām olmaz ol āfet Tīğ-i nıgeh-i mestine yara[r] mı siper hīç	gazel/5	---/---/---/---	
8b	Va'dī	Eyler beni luṭf-ı suḫan o leblere muḫtāc Tūḫyī ider ḫüsn-i edā sükkere muḫtāc	Bu ḫaḫt-ı kerem tābe-key ey sākī-i meclis İtdün beni Va'dī gibi bir sāğara muḫtāc	gazel/5	---/---/---/---	
9a	Fuzūlī	Gönlüm açılır zülf-i perīşānuñı görgeç Nuṭḫum tūtılır ğonce-i ḫandānuñı görgeç	Sen hāl-i dilün söylemeseñ n'ola Fuzūlī İl fehm kılar çāk-i girībānuñı görgeç	gazel/7	---/---/---/---	
9a	Cesārī	Ķoy püte-i ‘aşka ide gör ḫālīñı müşliḫ Tā kim idesin nazm-ıla icmālīñı müşliḫ	Bir hoş ḫışāl var mı ‘aceb sende Cesārī Ol rüz-ı cezāda ola aḫvālīñı müşliḫ	gazel/5	---/---/---/---	

²² Metindeki “tūtarsın” yerine mana gereği “tūtarsañ” ibaresi uygundur.

²³ Bu başlık 7b'nin sonunda çoban olarak kayıtlıdır.

9b	Nürî	Çün 'aşk-ıla dinlenmedi aḥbâr-ı meşâyih Anılanmadı dünyâda nedür kâr-ı meşâyih	Vaḥdet meyini nüş ide gör ḳudret elinden Gör kim nicedür bâde-i ḥammâr-ı meşâyih	kaside /7	--./.../.../...	
9b/ dk	Cesârî	Rüyuñda ferahdan yine yok bir eṣer ey aḥ Eṣkâl-i kemândır iki ebrûlanın eblaḥ	Cânın ²⁴ reh-i dildâr[d]a ḳurbân mı Cesârî Ḳassâb-ı ecel eyledi gör 'alemi mezbaḥ	gazel/6	--./.../.../...	Başlık: Güfte-i Cesârî
9b	Nücümî	'Aḳlum olalı 'urve-i zülfüne muḳayyed Biñ cân-ıla kesb eyledi dil 'ömr-i mü'ebbed	Çün ol meh-i sîmîn-beri medḥ itdi Nücümî Müḥr itdi hemân mihrini bu taḳ-ı zeberced	gazel/7	--./.../.../...	
9b/ dk	Nazmî	Maḥbûb-ı Ḥudâ zât-ı şerefyâr-ı Muḥammed Maḳbûl-i İlâhî-durur eṭvâr-ı Muḥammed	A'mâlünü aḥvâlünü düstür-ı 'amel kıl Tâ keşf ola Nazmî saña esrâr-ı Muḥammed	kalenderî -ilâhî/6	--./.../.../...	Başlık: Kalenderî
10a	Cesârî	Söylet yüri gel şöhret ile şânını Aḥmed Dil-ber diyeler vechini pîşânını Aḥmed	Evşâfın ider şâm [u] seḥer dilde Cesârî Göster aña bir mürvet [ü] iḥsânını Aḥmed	gazel/7	--./.../.../...	
10a	Cesârî	Mâ'il olalı sen gibi dildâra Muḥammed 'Aşḳın beni itmektedir âvâre Muḥammed	Bir büse temennâ-yı niyâz itdi Cesârî Luḫ it anı gör müstahaḳ âzâra Muḥammed	gazel/7	--./.../.../...	
10a	Nâbî	Olmazdı bu güne dil ile cân mütereddid Vaşında eger olmasa cânân mütereddid	Fikr eylemede keşmekeş-i redd [ü] kabûli Nâbî suḫan-ı nâdire-sencân mütereddid	gazel/7	--./.../.../...	
10a/ dk	Nürî	Ḳaldurdu ḳamu zulmeti envâr-ı Muḥammed Bildürdi Ḥudâ yolını aḥbâr-ı Muḥammed	Elden etegin koyma sen ey Nürî -i miskîn Elbetde olur ümmete enzâr-ı Muḥammed	gazel- ilâhî /7	--./.../.../...	

²⁴ Mana açısından "cânın" kelimesi uygundur.

10b	Nābī	Ma'müre-i dilde olamaz cān müte'addid Bir tahtda mümkin m'ola sultān müte'addid	Nābī olamaz her güle bir bülbül-i maḥşūs Cānān olur ammā olamaz cān müte'addid	gazel/7	--./---./---./---	
10b/ dk	Muham med	Şahrā-yı ḥakīkatde gezüp olma mukayyed Kayd ehli olan eyleyemez sırrı müşeyyed	Şeb tābe-seher yalvarı gör Şeyh Muḥammed Cürmüni Ḥudā 'afv ide bā-sırr-ı mü'ekked	gazel- ilāhī/5	--./---./---./---	Başlık: Gazel- Kalendarī
10b/ dk	?	Kesdi bu kadar taḡ[ı] taşı 'aşk-ıla Ferhād Umardı vefā kaşrını Şīrīn ide bünyād	Sen bār-ı vefā naḥl[i] tururken niye besler Şimşād[ı] ğazellerde 'aceb şā'ir-i nā-şād	nazm/2	--./---./---./---	
11a	Cesārī	Eglenmege dil tāze tıfl bir püser ister Üftāde'i gör ḥüb [u] ter [ü] 'işveger ister	Eş'ārın ānīde seniñ dilde Cesārī Tanzīr-i maḳāl itmege 'Āşık 'Ömer ister	gazel/7	--./---./---./---	
11a	Cesārī	Bilmem ben o meh-rū güzel āyā ki kimiñdir Kākülleri şeb-bü güzel āyā ki kimiñdir	Şad āferīn üslübuna tavrına Cesārī Ādāb[i] ḥoş uşlu güzel āyā ki kimiñdir	gazel/5	--./---./---./---	
11a	Cesārī	Bağ şol güzelīñ ḥoḳka femi dūr-'Adeni var Elfāz [u] ma'āniyyede şarf-ı suḥanı var	Üftādesidir şimdi Cesārī de o tıflıñ Faḥr eylesün ol şūḥ ki 'āşık ḥaseni var	gazel/7	--./---./---./---	
11b	Cesārī	Reftārı güzel ḥüsn-i dil-ārāmı güzeldir Her şīvesi ḥoş dīde-i bādāmı güzeldir	Bir bāde ki der-kār ola şubḥ içre ḥumārı Elbetde Cesārī anıñ aḥşamı güzeldir	gazel/7	--./---./---./---	
11b	Rūḥī	Gör zāhidi kim şāhib-i irşād olayum dir Dün mektebe varmış bugün üstād olayum dir	Gezdi yürüdi bulmadı bir eglenecek yer Min ba'di yine 'āzim-i Bağdād olayım dir	Terkīb'd en /7	--./---./---./---	

12a	Rûhî	Ebnâ-yı zamân[un] taleb[i] pür-nâm ²⁵ [u] nişândur Her biri taşavvurda fülân ibn-i fülândur	Ey tâlib-i tahkîk eger var ise derdün Güş [it] bu sözi kim haber-i bâ-haberândur	Terkîb'd en/5	--./---./---./---	
12a	Rûhî	Âyâ nice bir devr ide bu çâr 'anâşır Kim aña ne evvel ola ma'lûm ne âhîr	Dünyâ vire câhillere el kâmil olanlar Ayağda kalup olmayalar habbeye kâdir	Terkîb'd en/5	--./---./---./---	
12b	Lezîzî	Ey şâfe-i dil taldı kaçan meclise keşler Güyâ ki eşin buldı kamu arayan eşler	Beş ile şakın altıdan ayrılma Lezîzî Anlarla olur tâ ki murâdınca düşeşler	gazel/5	--./---./---./---	
12b	Ahmed	Cân murğına bu cism hâkîkatde kafesdür Kurtarmağa sa'y eylememek anı 'abesdür	Ta'n idene incinme şakın olma dil-âzâr Güş eyle bu sözi ki i Ahmed saña pesdür	gazel/7	--./---./---./---	
12b	Nâzım	Vîrâne-i tab'um benüm âbâd şanurlar Âşüfte dil-i ğam-zedemi şâd şanurlar	Ṭûṭî gibi tâ mu'cize-gü olsa da Nâzım Dağı olımaz kâbil-i irşâd şanurlar	gazel/5	--./---./---./---	
13a	Nâzım	Cevr eyler ise baña o meh-pâre sezâdur Ağyâr elemi 'aşîka ammâ ne belâdur	Nâzım gibi bu gülşen-i 'âlemde ezelden Pür-gü iden ey ğonca beni bâr-ı Hudâdur	gazel/5	--./---./---./---	
13a	Bâkî	'Âşîklara çün derd [ü] belâ zevk [u] şafâdur Yâ zevk [u] şafâ derdine düşmek ne belâdur	Bâkî n'ola pervâz-ı bülemd itse ğazelde Bâl ü per aña himmet-i yârân-ı şafâdur	gazel/5	--./---./---./---	
13a	Yahyâ	Şun sağâr[ı] sâkî baña mestâne disünler	Yahyâ nuñ olup sözleri esrâr-ı maḥabbet	gazel/5	--./---./---./---	

²⁵ Vezin gereği "pür-nâm" yerine "nâm" ibaresi uygundur.

	(Şeyh.)	Uşlanmadı gitdi ço şu divâne disünler	Yārān işidüp söyleme yābāne disünler			
13b	Nāzım	Çeşm-i siyehūn mest-i mey-i nāz olacaqdur Bildüm anı ki hūsn-ile mümtāz olacaqdur	Cehd eyle zamāneyle figān eyle ki Nāzım Nāhīd saña ney gibi dem-sāz olacaqdur	gazel/5	--/---/---/---	
13b	?	'Ummāna giren 'aşk-ıla dūr-dāneye uğrar Şükkrāne veren cānını cānāneye uğrar	Efsāne şatar 'āşıkā efsūn ile vā'iz 'Āşık kaçan ol guşsa-i vīrāneye uğrar	gazel/4	--/---/---/---	
13b	Necāfī	Ĥaṭṭ-ı ruḥ-ı yār ehl-i maḥabbet ecelidür Ġāfil yürime aç gözünü gün gicelidür	Maḥbūb u meye tevbelüyem dirse Necāfī İnanmayasız sözine zīrā ki delidür	gazel/5	--/---/---/---	
13b/ dk	'Āşık 'Ömer	Sevdüm yine bir hūbı kim 'aşruñ güzelidür Gün gibi 'ayān oldı maḥabbet ezelidür	Cān gözün açar seyr ider 'Āşık 'Ömer anı Yoḥsa görimez kimse yüzün Gözlevelidür	gazel/7	--/---/---/---	Başlık: Gazel
14a	Hāletī	Çeşm-i siyehūn cān [u] dile ğamzeler eyler Her ğamzesi dil mülkini zīr [ü] zeber eyler	Şām [u] şeḥer elden koma ey Hāletī āhı Ol kāfire kim bile ki bir gün eşer eyler	gazel/5	--/---/---/---	
14a	Hāletī	Bülbül gibi feryād [u] figānum şeḥerīdür Āh eyledüğüm derd-i ğam-ı 'aşk eşeridür	Ey Hāletī tāliblere iksīr-i sa'adet Bir himmet-ile mürşid-i kāmīl nazardur	gazel/5	--/---/---/---	
14b	Hāletī	'Aşk-ıla bugün şūriş-i dīvānelüğüm var Yād-ı leb-i cānān ile mestānelüğüm var	Ḳurbiyyete mazhar olalı ehl-i yaḳīnem Ey Hāletī şanma beni bīġānelüğüm var	gazel/5	--/---/---/---	
14b	Fuzūlī	Āh eyledüğüm serv-i hırāmānuñ içündür Ḳan ağladuğüm gonce-i ḥandānuñ içündür	Vā'iz bize dün düzalḫı vaşf itdi Fuzūlī Ol vaşf senūñ külbe-i aḥzānuñ içündür	gazel/7	--/---/---/---	

14b	Fuzûlî	Ey gül ne 'aceb silsile-i müşg-i terûn var Vey serv ne hoş cân alıcı 'işvelerûn var	'Aşk ehline ol mâh Fuzûlî nazar itmiş Sen hem özüni göster eger bir hünerûn var	gazel/5	--./.../.../.../...	
15a	Nev'î	Geldümse n'ola ben şu'arâ devrine âhir 'Âdet bu-durur soñra gelür bezme ekâbir	N'itsün ya güzel sevmesün Allâhı seversen Nev'î gibi bir rind huşûsâ ola şâ'ir	gazel/5	--./.../.../.../...	
15a	'Azbî	Erbâb-ı suhan defter-i dîvân ile oynar Bağ zâhide kim subhâ-ı mercân ile oynar	Gel gel görelüm âfet-i devrânı çün ' Azbî Biñ cân-ıla mercân ile fincân ile oynar	gazel/5	--./.../.../.../...	
15a	Cevrî	Âlûftelerüz şöhetümüz rûh-fezâdur 'Aşk [u] dil [ü] dil-ber bize yârân-ı şafâdur	Cevrî ki ider nüh felegûn luftına şive Yârân-ı sitem-pîşeye nâz itse revâdur	gazel/5	--./.../.../.../...	
15b	Cevrî	Geh cây-ı kararum dil-i târik-i elemdür Geh cilvegehüm sîne-i pür-kîne-i ğamdur	Çarhuñ keremûn görmedi mi Cevrî -i nâ-kâm Müstâgnî-i dehr eyledügi özge keremdür Eyyâm-ı bahâr irdi hele vakt-i çemendür Kim serv-i çemen sâkî gibi câm ile Cemdür	gazel/6	--./.../.../.../...	
15b	Cevrî	Sırr-ı dehenin fehm idemez râz-güşâlar Vaşf eyleyemez leblerini nûkte-serâlar	Cevrî ki ola nâdire-perdâz-ı ma'anî Taklîd idemez nuţkına pâkîze-edâlar	gazel/5	--./.../.../.../...	
16a	Cevrî	Her ğam ki beni muztârib [ü] munfa'il eyler Çarh ol ğam[ı] ğayra sebab-i zevk-ı dil eyler	Cevrî gibi rüşen-dil olur ol ki hevâsın Âteş-zen-i zulmetkede-i âb [u] gil eyler	gazel/5	--./.../.../.../...	
16a	Cevrî	Âzâde-dile kayd-ı tecemmül ne belâdur	Zâhir mi degül ma'nî-i mażmûni cihânuñ	gazel/5	--./.../.../.../...	

		Bār-ı ğam-ı sāmāna taħammül ne belädür	Cevrî anı bilmekde te'emmül ne belädür			
16a	Cevrî	Zülfün ki benüm sünbül-i bāğ-ı hevesümdür Pür-tâb iden anı dil-i âteş- nefesümdür	Cevrî idemez ğam beni dem-beste ki her dem Âh-ı dil-i miñnet-zede feryād-restümdür	gazel/5	--./.../.../.../...	
16b	Cevrî	Tā dil reh-i āmed-şüd-i cāsüs-ı nigeħdür Şad kâfile zāruñ ser ü sāmāni tebeħdür	Ol meykede şadrında maķām eyledi Cevrî Kim anda bütün Hıusrev [ü] Cem sā'il-i reħdür	gazel/5	--./.../.../.../...	
16b	Cevrî	Âşüfte-dil[üz] dām-ı hevā meskenümüzdür Āzāde-serüz bend-i belā me'menümüzdür	Cevrî bizüz ol gevher-i yektā-yı maħabbet Kim sīne-i erbāb-ı şafā maħzenümüzdür	gazel/5	--./.../.../.../...	
16b	Cevrî	Ġamzeñ dil-i 'āşık gibi mest-i ezelîdür Bu sır-ı ħafî bāde-keş-i 'aşka celîdür	Bî-bāk ise endîşe-i ğamdan n'ola Cevrî Hem-şoħbet-i pür-şevkı dil-i bî-keselîdür	gazel/5	--./.../.../.../...	
17a	Nābî	Ĥammām ki bir āyīne-i sīmīn-bedenāndür 'Uşşāk-şıfat âteşi kılbinde nihāndür	Her lülesi Nābî kalem-i feyz mişāli İcrā-yı zülāl itmede pākīze-zebāndür	gazel/9	--./.../.../.../...	
17a	Nābî	Yok şem'-i nümāyāni bu pervāne kimüñdür Gencīnesi nā-büd bu vīrāne kimüñdür	Çok kimseyi gördüm bu çerāğāhda Nābî Bilmez ki kimüñ nānını yer ħāne kimüñdür	gazel/7	--./.../.../.../...	
17b	Nābî	Giryān iseñ ey dil n'ola cānāne bizümdür Baħr-ı ğamuz ol gevher-i yek-dāne bizümdür	'Aķl olsa şaf-ārā-yı ħuşümet yine Nābî Ġam çekmeztüz andan dil-i divāne bizümdür	gazel/7	--./.../.../.../...	
17b	Cem	Gülzār-ı cemālün görünürse baña besdür	Âh eylemegi 'aşk-ıla ey Cem heves eyle	gazel/5	--./.../.../.../...	

		Çün bülbül-i cân aña giriftâr-ı kafesdür	Dâ'im çü cihân işi hevâ ile hevesdür			
18a	'Âşık 'Ömer	Eglenmek için bu dil-i maẖzûn püser ister Ġavġasuz iken başına gör kim keder ister	Dünyâ tolusı varlığıñ olsa dükedürler ' Ömer didi ki elde kaçı çok hüner ister	gazel/6	--/---/---/---	
18a	Cevrî	Ol 'aşk ezeli mâye-i âb [u] ġilümüzdür Ol şevk ebedî cevher-i cân [u] dilümüzdür	Cevrî bizüz ol bî-ġaber-i sırr-ı dü 'âlem Âġâh-ı ġaġıkat bizüm eñ 'âġilümüzdür ²⁶	gazel/7	--/---/---/---	
18a	Cefâ'î	Âyine ne yüzden ola cânâna ber-â-ber Olsun göreyüm yüz yüze ol cânâ ber-â-ber	Âsân idi artuġ komak eş'âr-ı selefden Var ise Cefâ'î şeh-i devrâna ber-â-ber	gazel/5	--/---/---/---	
18b	ġayâlî	Cevrüñle yaşum olsa n'ola ġâke ber-â-ber Mihr-i keremüñle çıkar eflâke ber-â-ber	Küyüñ hevesin kıldı hevañ-ıla ġayâlî Ey serv olalı ol ġas u ġâşâke ber-â-ber	gazel/5	--/---/---/---	
18b	Revânî	Oldı işiġüñ ġadr-ile eflâke ber-â-ber Dutduġı için kendüzini ġâke ber-â-ber	Aġsent güzel bilmede tab'uña Revânî Bir nesne olur mı 'aceb idrâke ber-â-ber	gazel/5	--/---/---/---	
18b	Nizâmî	Gül 'ânzuña olsa muġâbil 'aceb olmaz Kim yüzü açılmışda ġayâ vü edeb olmaz	Gelmez yüzü şevkıyla Nizâmî göze zülfi Her ġüşede bir pertev-i şems olsa şeb olmaz	gazel/8	--/---/---/---	
19a	Aġmed	Zülfi siyeh olmasa yüzünde 'aceb olmaz Firdevs-i cinândur yañaġuñ anda şeb olmaz	Aġyâr kapuñ Ka'besini beklemesün kim Aġmed var iken ġâfız aña Bû-leheb olmaz	gazel/7	--/---/---/---	
19a	Nâzım	Bend olsa gönül zülfüñe cânâ 'aceb olmaz	Nüh kâse-i minâ ile içse mey[i] Nâzım	gazel/5	--/---/---/---	

²⁶ Mecmuadaki "âġilümüzdür" yerine mana açısından *Divan*'daki "ġâfilümüzdür" ibaresi uygundur (Ayan 1981: 198).

		Mecnûn-ı belâ-dîdede zîrâ edeb olmaz	Sensüz aña keyfiyyet-i zevk-ı tarab olmaz			
19a/ dk	Nef'î	Esrâr-ı lebûn söylemezüz gerçi hamûşuz Ammâ ki hum-ı mey gibi pür-cüş [u] hurûşuz	Nef't gibi tâ'ib degülüz dil-ber [ü] meyden Biz anlar ile leb-be-leb [ü] düş-be-düşuz	gazel/5	--/---/---/---	Başlık: Kâlenderî
19b	Şâfi	Mihr-ile meh öykünse yüzüne 'aceb olmaz Her-cây[î] güzellerde hayâ vü edeb olmaz	Şâfi leb-i meygûnuñı yâd itdüğü bu kim Meclisde ki câm olmaya 'îş [u] tarab olmaz	gazel/5	--/---/---/---	
19b	Nev'î	Âvâre gönül mihr ü maḥabbetden uşanmaz Bî-çâre daḥı derd ile miḥnetden uşanmaz	Vaşf-ı ḥatın eyler bu şakalından uşanmaz Nev't daḥı şî'r-ile zarâfetden uşanmaz	gazel/5	--/---/---/---	
20a	Nev'î	'İşretgeh-i 'uşşâkda 'ayyaşlaruz biz Ayaḡ çeken âzâdelere başlaruz biz	Nev't gibi bir rind-i cihân [u] şâhib-'irfân Evbâşlaruz nâm-ıla kâllâşlaruz biz	gazel/5	--/---/---/---	
20a	Rûhî	Şanmañ bizi kim şîre-i engür-ıla mestüz Biz ehl-i ḥarâbâtdanz mest-i Elestüz	Hem-kâse-i erbâb-ı dilüz 'arbedemüz yok Mey-ḥânedeyüz gerçi velî 'aşḡ-ıla mestüz	Terkîb'd en/6	--/---/---/---	
20a	Rûhî	Şüretde n'ola zerre isek ma'nîde yûḥuz Rûḥu'l-ḡudüsün Meryeme nefḡ itdüğü rûḥuz	Pür-güllere ²⁷ leb-beste görünmekdeyüz ammâ Rindân-ı Mesîḥâda vü ²⁸ miftâḡ-ı fütûḥuz	Terkîb'd en/7	--/---/---/---	
20b	Uşulî	'Âlemde mey-i 'aşḡ-ıla mestânelerüz biz Ta'n eyleme zâhid bize dîvânelerüz biz	'Aşḡ âteşine yanıcı pervâne degülsek Bi'llâhî Uşulî baña de ya nelerüz biz	gazel/6	--/---/---/---	

²⁷ Mecmuadaki "pür-güllere" yerine mana açısından *Divan*'daki "pür-gülara" ibaresi uygundur. (*Rûhi Divânı* [Yazma], 45a)

²⁸ Mecmuadaki "Mesîḥâda vü" yerine mana açısından *Divan*'daki "Mesîḥâ-dem-i" ibaresi uygundur. (*Rûhi Divânı* [Yazma], 45a)

20b	'Aşık 'Ömer	Bir bencileyin 'aşık-ı üftâd ele girmez Bir sencileyin şüh perî-zâd ele girmez	Aşkuñla sülük eyleyeli şi're habîbüm Bu fende 'Ömer gibi bir üstâd ele girmez	gazel/5	--/---/---/---	
21a	'Ulvî	Bitmez yüregüm yaraları işler oñulmaz Şabr eyleyelüm çäre nedür bitmez iş olmaz	Ulvî kuluñuz hışm-ıla red itdi dimiş yâr Ol şâh-ı keremden bu aşıl işler umulmaz	gazel/5	--/---/---/---	
21a	Mengli Girây	Üftâde-i dâm-ı gam-ı zincîr-i belâyuz Bir zülf-i siyehkâra kul olmağa sezâyuz	Eylerse Nevâyî n'ola eş'aruma taḥsîn Biz silsile-i ḥan-ı Kırım Mengli Girâyuz	gazel/5	--/---/---/---	
21a	Hâşimî	'Aşkuñ ile üftâde-i zincîr-i belâyuz Derdüñle hemân dağ gezer Kays-ı fenâyuz	Ḥâk-i derine yüzüñi yüz yirde koyup da Ey Hâşimî kemter kulu olmağa sezâyuz ²⁹	gazel/5	--/---/---/---	
21b	Cesârî	Bu kıssa-i ³⁰ 'aşkuñ meyi her câna virilmez Esrâr-ı ḥayâl ³¹ meclis-i mestâna görilmez	Ḥaddiñ mi seniñ nuṭk-ı kemâl eyle ferâgat Üstâd Cesârî ile meydâna girilmez	gazel/5	--/---/---/---	
21b	Nâzım	Her 'aşıka ol serv-i ser-âzâ[d]e görünmez Bir âhû-yı vahşîdür o şâhrâda görünmez	La'li elemi ḥaşretile Nâzım-ı bî-kes Dfivâne gibi şimdi bu dünyâda görünmez	gazel/5	--/---/---/---	
21b	Cesârî	'İrfân-ı cihân râzını nâ-dâna duyurmaz Gencîne-i esrârını bir câna duyurmaz	'Aşk-ıla bu dil kaşr[ı] eger yansa Cesârî Âh eylemeyüp zârını düşmâna duyurmaz	gazel/5	--/---/---/---	
22a	Cesârî	'Arz-ı hüner itsek n'ola erbâb-ı kemâlîz	Biz bir bölük üftâdeyiz 'âlemde Cesârî	gazel/6	--/---/---/---	

²⁹ Yazmada dizenin altında “kulu olmağa sezâyuz” karşılığı “kulu olmak ile pâyuz” kaydı bulunmaktadır.

³⁰ Yazmada “kışsa-i” ibaresi üzerinde “bezmde” kaydı bulunmaktadır.

³¹ Yazmada “ḥayâl-i” ibaresi üzerinde “me'âl” kaydı bulunmaktadır.

		Bu ma'reke-i 'aşkda biz Rüstem-i Zäliz	'Uşşaklarız mā'il-i maḥbüb-ı cemäliz			
22a	Hāletī	Cān virmeyicek derd-ile cānān ele girmez Müşkil bu durur ol daḥī āsān ele girmez	Ey Hāletī sür yüzüñi dergāhına anuñ 'Ālemde Ḥayālī gibi sultān ele girmez	gazel/5	--/.../.../..	
22b	Nev'ī	Erbāb-ı ğama rāh-ı belādan ḥazer olmaz 'Aşkdan kadem uran kişide bīm-i ser olmaz	Sırr-ı ğam-ı 'aşkı degürür gūşına yārūñ Nev'ī dūr-i eşküm gibi bir bed-güher olmaz	gazel/5	--/.../.../..	
22b	Nev'ī	Dil yarası tīmārna merhem mi bulunmaz Erbāb-ı ğama mūnis ü mahrem mi bulunmaz	Ol zülfi bünāgūşa gönül baĝladı Nev'ī 'İş ehline bir gūşe-i mülzem mi bulunmaz	gazel/5	--/.../.../..	
22b	Nev'ī	Bī-çāre gönül bir dem olup ḥurrem açılmaz 'Ālem açılıp güldi dil-i pūr-ğam açılmaz	Çāk eylese Nev'ī nün eger yakasını ğam Esrār-ı dile bulmayıcaĝ merhem açılmaz	gazel/5	--/.../.../..	
23a	Cesārī	Gülşende fiĝān eyleme şeydā sesi sevmez Ol ğonca dehen zāt-ı hüveydā sesi sevmez	Sevdim yine bir dil-ber[i] 'ālemde Cesārī Cānım yolına eyledim ihdā sesi sevmez	gazel/5	--/.../.../..	
23a	Cesārī	Tiryākilere itme şamāta sesi sevmez Keyf ehli olan kimseler aşlā sesi sevmez	Üç kaṭre düşürdüm yine 'ummāna Cesārī Bir kimseniñ ism[i] bu mu'ammā sesi sevmez	gazel/5	--/.../.../..	
23a	Lezīzī	Evşāf-ı mey-i la'l-i lebiñ dillere şıĝmaz Bir bāde bu kim kaṭresi biñ sāĝara şıĝmaz	La'liñden iki buse kerem görse Lezīzī Ol şād ile bu şehre degil bir yire şıĝmaz	gazel/5	--/.../.../..	

23b	Cesārī	'Aşkıñ mey[i] sāğar be-kef-i dil-bere şığmaz Lezzāt[ı] meger zezeme-i ³² Kevşere şığmaz	Cānā bu Cesārī lebinin ³³ büsesin alsa Şevkıñ ile dünyāya degil maḥşere şığmaz	gazel/5	--./---./---./---	
23b	Cesārī	Bu semtimize kân-ı vefā ya niye gelmez Māni' mi olur var aña āyā niye gelmez	Bend olur idüñ zülfi duzağında Cesārī Zincir-i cünün sen gibi divāneye gelmez	gazel/7	--./---./---./---	
24b	Nefī	Erbāb-ı ğamuz 'aşık-ı dil-dāde-i 'aşkuz Öldürse bizi ğam yine āmade-i 'aşkuz	Nefī gibi mā'il degülüz şive-i nazma Meftün-ı edā-yı ğazel-i sāde-i 'aşkuz	gazel/6	--./---./---./---	
24a	Nefī	Āşüfte esirān-ı ğam-ı zülf-i dü-tāyuz Divāne degül silsile-cünbān-ı belāyuz	Sāhir degülüz şā'irüz ammā söze gelsek Nefī gibi mu'ciz-dem [ü] pākize-edāyuz	gazel/7	--./---./---./---	
24a	Cevrī	Bir sencileyin mest-i mey-i nāz ele girmez Bir bencileyin 'aşık-ı ser-bāz ele girmez	Bir sencileyin yok dil-i Cevrī ile hem-dem Bir bencileyin maḥrem [ü] dem-sāz ele girmez	gazel/5	--./---./---./---	
24a/ dk	?	Bir sencileyin fiskeci kurnāz ele girmez Bir bencileyin maşhara burnāz ³⁴ ele girmez	Bir sencileyin saçı birişim teli olmaz Bir bencileyin tafracı kızzāz ele girmez	nazm/3	--./---./---./---	
24b	Cevrī	Zülfün hevesinden bu dil-i zār çekilmez Zincir-i belādan o giriftār çekilmez	Cevrī gül-i ümmide elün şunma şakin kim Zaḥm-ı elem-i nişter-i hār çekilmez	gazel/5	--./---./---./---	

³² Vezin ve mana açısından “zemzeme-i” yerine “Zemzeme [vü]” ibaresi uygundur.

³³ Mana açısından “lebinin” ibaresi uygundur.

³⁴ Metinde “burnāz” olarak kayıtlı kelime; “cāhil, gāfil” anlamındaki “bernās” kelimesi yerine kullanılmış olmalıdır.

24b	Cevrî	Yaluñuz cân u dil[i] çeşmi giriftâr idemez Ġamze yâr olmasa ol fitne'i der-kâr idemez	Ma'nîye rûh virür feyz-i kelâm-ı Cevrî Degme mu'ciz- nefes ol kuvveti izhâr idemez	gazel/5	..-/.-./..-/.-.-	
24b	Cevrî	Biz ğamze-i dil-berle kadeh-nüş-ı Elestüz Bir neşve ile cilveger olmuş iki mestüz	Cevrî gibi virdük suhana kadr-i bülendi Şanmañ bizi kim nâzım-ı her gevher-i pestüz	gazel/5	--/.-./..-/.-.-	
25a	Cevrî	Biz turfe harîfân-ı heves-bâz-ı Elestüz Huşyâr-ıla huşyâr oluruz mest-ile mestüz	Cevrî gibi üftâde-i hâk-i reh-i 'aşkuz Şanmañ bizi kim pây-e-ı ikbâlde pestüz	gazel/5	--/.-./..-/.-.-	
25a	Cevrî	Şüfî degülüz mest-i mey-i 'aşk-ı Hüdâyuz Zâhid degülüz hâne ber-endâz-ı riyâyuz	Geçdük heves-i zevk-ı beķâ-yı dü cihândan Cevrî gibi biz mest-i mey-i câm-ı fenâyuz	gazel/5	--/.-./..-/.-.-	
25a	Cevrî	Ser-mest-i ğamuz gerçi ne rind[üz] ne levendüz Nüş eylemede hûn-ı dil[i] ğamze-pesendüz	Cevrî ki ola nükte-serâ Rûm-ı suhanda Müstagnî-i şad bülbül-i Şîrâz [u] Hıocendüz	gazel/5	--/.-./..-/.-.-	
25b	Cevrî	Ser-mest-i ğam u perde-der-i hâlet-i 'aşkuz Ġam âfet-i 'aql [u] dil [ü] biz âfet-i 'aşkuz	Tuymaz dilümüz neşve-i câm-ı ğam-ı dehri Cevrî gibi üftâde-i ³⁵ keyfiyyet-i 'aşkuz	gazel/7	--/.-./..-/.-.-	
25b	Cevrî	Biz pey-rev-i 'uşşâķ-ı belâ-perver-i 'aşkuz Ķurbân-ı ğam-ı yâr [u] fedâ-yı ser-i 'aşkuz	Cevrî gibi ser-mâye-dih-i h'ace-i 'aqluz Biz naķd-ı cünün ile ki sūdâger-i 'aşkuz	gazel/6	--/.-./..-/.-.-	
26a	Cevrî	Biz nükte-şinâs-ı niĝeh-i fitne-firîbüz Hem-râz-ı dil-i 'âşık [u] hem-hâl-i raķîbüz	Cevrî gibi şâkird olalı mekteb-i 'aşka Mecnûna sebaķdaş [u] Felâtûna edîbüz	gazel/5	--/.-./..-/.-.-	

³⁵ Yazmada "üftâde" kelimesinden sonra yazılan "âlüde" kelimesinin üzeri çizilerek tashih yapılmıştır.

26a	Cevrî	Gülzâr-ı mahabbetde ki hâr-ı heves olmaz Enfâs-ı nesîm ile hevâ hem-nefes olmaz	Cevrî gibi yokdur dilümüzde ğam-ı dünyâ Deryâ-yı fenâda elem-i hâr [u] ğas olmaz	gazel/5	--./.../.../.../...	
26a	Nâbî	Kâlâ-yı cihân germ-nigâh itmege degmez El irmedi hayfâ diyü âh itmege degmez	Nâbî o perî itmeyicek nâmeñe ragbet Ruhsâre-i evrâkı siyâh itmege degmez	gazel/6	--./.../.../.../...	
26b	‘Âşık ‘Ömer	Kıldığça nazar hatta güzel ân okuruz biz Nâdân anı fehmi idemez ‘ayân okuruz biz	‘Âşık ‘Ömer üz mağlaşumuz Vehb[î] dimişler Her şâm u seher âyet-i Qur’ân okuruz biz	gazel/6	--./.../.../.../...	
26b	Nâbî	Her fire-meniş kadr-şinâs-ı suğan olmaz Her sifle harîdâr-ı le’âl-i ‘Aden olmaz	Her ³⁶ Nâbî varak-ı şî’rüne mağşûsdur ancak Her pâre varak çeşm-güşâ pîrehen olmaz	gazel/5	--./.../.../.../...	
27a	Cevrî	Şanmañ bizi kim zerre-i nâ-çiz ü ğağrüz Biz gevher-i ğurşid ile hem-mâye ğamîrüz	Cevrî gibi âzâde-i ğayd-ı dil [ü] cânuz Zîrâ ki dil [ü] cân ile biz ‘aşğa esîrüz	gazel/5	--./.../.../.../...	
27a	Rûhî	Hâll eyleyemez mes’ele-i ‘aşkı müderris ‘Âşık olmak ne revâ dâğil-i meclis ³⁷	Reyhân ğağuñ[un] vaşfın ider dillere da’im Dirsem n’ola Rûhî -i suğan-sâza mühendis	gazel/5	--./.../.../.../...	
27a	Zarîfî	‘Âşık ğeçinürse n’ola ol yâruma herkes Hiç murğ-ı Hümâyâ ire mi zâğ-ıla kerkes	Virmez felege yârini merdâne Zarîfî Ey ğahbe rakîb var yûri andan ümîdüñ kes	gazel/5	--./.../.../.../...	
27b	Cesârî	Meyl eyledi gönlüm saña ey dil-ber-i nevrer ‘Aşkıñla enîsem degilem dehrde bî-kes	Bu ğâfiye-i sînde olan nazm[ı] Cesârî Tanzir-i mağâl eylemeyen elbet ider pes	gazel/5	--./.../.../.../...	

³⁶ Vezne göre “her” kelimesi fazladır.

³⁷ Mısra bu şekilde vezne uymamaktadır. Divandaki “aşk ehline zîrâ degül ol dâğil-i meclis” şekli uygundur (Ak 2001: II/659).

27b	Cesārī	Pervāzda gezer murğ-ı Hümā lāneye küsmüş Ḥayfā nice şayd idem anı dāneye küsmüş	Bihūde yire şūḫ-ı cihān āfet-i devrān Üftāde Cesārī gibi dīvāneye küsmüş	gazel/6	--./---./---./---	
27b	Cesārī	Rāz-ı dil[i] var zümre-i ‘irfān ile söyleş Kim der saña kim cāhil [ü] nā-dān ile söyleş	Etfāl-i cihān ḥall idemez remzi Cesārī Bu mes’ele-i müşkil[i] pīrān ile söyleş	gazel/5	--./---./---./---	
28a	Cevrī	Hāl-i dili ol ğamze-i fettān ile söyleş Esrār sözün nükte-şināsān ile söyleş	Kem-māyelere baḫş-i ma’ānide söz açma Cevrī gibi üstād-ı suḫan-dān ile söyleş	gazel/5	--./---./---./---	
28a	Cevrī	Ey la’l-i şeker-ḫandı nemek-pāş-i dil- riş Hem nūş şunar cāna nigāhuñ hem urur nīş	Her laḫzada biñ yara urur ḫaçer-i ğamzeñ Olsa n’ola şad-pāre ciger Cevrī -i dil-riş	gazel/5	--./---./---./---	
28a	Sābit	Şeb-nem tolı mānendi bu gün güllere düşmiş Ol taze vü ter ğoncaları ³⁸ hep sere düşmiş	Şābit de ne maзмün düşürürdi daḫı ammā Bir ma’rifetün ḫadri bilinmez yire düşmiş	gazel/5	--./---./---./---	
28b	Zārī	Bilmem niçün ol şiveli dil-ber baña küsmiş Bakmaz yüzüme ol perī-peyker baña küsmiş	Gez ³⁹ vazgeç anuñ baĝn demürden ḫatı Zārī Söz mi kār ider sīnesi mermer baña küsmiş	gazel/8	--./---./---./---	
28b	Zihnī	Ḥayfā beni ol rüyü ğülīstānum unutmuş	Zihnī şaĝınup olmasın ol ğayruya bende	gazel/5	--./---./---./---	

³⁸ Mecmuada “Ol taze vü ter ğoncaları” ifadesinin altında ve üzeri çizilmiş olarak “Kül öksüzi bülbüleri” kaydı bulunmaktadır.

³⁹ Mana açısından “gel” kelimesi uygundur.

		Güş eyledüğüm ah ile efgânım unutmuş	Me'mül idemem ki beni sulţânım unutmuş			
29a	Cesârî	Her dil-ber olan 'âleme seyrân ola gelmiş 'Âşıklar aña vâlih ü hayrân ola gelmiş	Vallâhi Cesârî güzeli sevmemek olmaz Kânûn-ı ezel 'âdet [ü] erkân ola gelmiş	gazel/5	--/---/---/---	
29a	Yahyâ (Şeyh.)	Mâdam ola ol zülf-i siyehkâr müşevveş Eksik mi olur şâne ile dilde keş-â keş	Yahyâ haberün mey-kede-i 'aşkda aldum Her yirde bulunmaz didiler bâde-i bî-ğışş	gazel/5	--/---/---/---	
29a	Sezâyî	Gerdende çün ol zülf-i siyehkâr dolanmış Billâh gören gönca şanur mâr dolanmış	Göz hîrelenür yüzine bakdukça Sezâyî Ser-tâbe-ka-dem ol meh-i envâr dolanmış	gazel/5	--/---/---/---	
29b	Sezâyî	Dil beste-i zülf oldı yüzi ağa dolaşmış Bî-ka-yd idi dîvâne gönül bâğa dolaşmış	Meyl etmeye mi hasta dile yâr Sezâyî Gördün mü cihân içre tabîb şağa dolaşmış	gazel/5	--/---/---/---	
29b	Şâbit	Âvîze kırup burka'ın ey reşk-i melek aş Der-çenber idüp hâlesini mâha elek aş	Bu şi'ri zer-efşân idüp ehl-i dile Şâbit Öndül diyü bir hil 'at-ı zerrîne benek aş	gazel/5	--/---/---/---	
29b	Şâbit	Geh bâde içür zâhîde sâkî geh 'arâk baş Mestem duramam dirse 'aşasıyla dayak baş	Şâbit gibi pîrâne düşüp vâdî-i nazma Pây-ı talebi hâme 'aşâsın kaçarak baş	gazel/5	--/---/---/---	
30a	Zarîfî	'Uşşâka vefâ eylemek ol yâruma maşşûş Kullara 'aâlar dağı hünkâruma maşşûş	Deryâ-yı muhîţ olmasa bu nazm-ı Zarîfî Dünyâyı tutan tab'-ı güher-bâruma maşşûş	gazel/5	--/---/---/---	
30b	Zâfî	Bir nazm didüm dişlerüne ey güher-elfâz Neşr eyledi ma'nîleri üzre dürer-elfâz	Cânlar virür elfazuñı işitmege Zâfî Şâ'irler arasında olur mu'teber elfâz	gazel/5	--/---/---/---	

31a	Hayretî	Keşşâfe bakıp okısa yıllarla Mevâkıf Olmaz kişi esrâr-ı kitâb-ı ğama vâkıf	Çorçar lebûn öpmege uyurken anuñ ağyâr Ey Hayretî ğam yime ki <i>el-hâyinu hâ'if</i>	gazel/5	--./.../.../.../...	
31a	Hayretî	Kıldum saña bu cânı fakîrâne tekellûf 'Âlemde gedâdan n'ola sultâna tekellûf	Bu Hayretî nün gönünü almağa sebeb ne Mağşüduñ eger cân ise cânâna tekellûf	gazel/5	--./.../.../.../...	
31b	Cesârî	Ey bād idicek sevgili cânânıma teşrîf Bir kez dimediñ eylesün ol cânıma teşrîf	Üftâde gedâdır hele 'âlemde Cesârî Lâzımdır ide cümle-i yârânıma teşrîf	gazel/5	--./.../.../.../...	
31b	Nâzım	Virse n'ola hicrân-ıla bî-şabr-ı tevağkuf Her müy-ı tenüm derd ile dir Yûsuf [u] Yûsuf	Va'd itmiş iken luftını bu Nâzım -ı zâra İtdün yine ey şüh-ı cihân va'de tağallûf	gazel/5	--./.../.../.../...	
31b	Sâmî	Ol bülbül-i 'aşkam ki gül-i yâsemenüm yok Ol tûfî-i güyâ-yı firâkam çemenüm yok	Pervâne-tabî'at gönül ey Sâmî-i şeydâ Süzân olacak meş'ale-i encümenüm yok	gazel/5	--./.../.../.../...	
32a	'Âşık 'Ömer	Üftâde olan miñnet-i hicrânına lâyıķ Bîğâne 'adü vuşlat-ı ihsânına lâyıķ	Gördün kerem-i yâr 'Ömer yok saña sen de Bir dil-beri sev tâ kim ola cânına lâyıķ	gazel/5	--./.../.../.../...	Başlık: Kâlanderî 40
32a	'Âşık 'Ömer	İsterse n'ola hasta gönül yâra şarılmaķ Mecrûh olıcaķ lâzım olur yara şarılmaķ	Bir vaşlına bu 'Âşık 'Ömer degmedi bir gün Lâyıķ mı saña her gice ağyâra şarılmaķ	gazel/5	--./.../.../.../...	
32a	Cesârî	Çeşm-i dil-i inzâra şafâ geldiñ ey 'âşık Şol meclis-i enzâra şafâ geldiñ ey 'âşık	Olsa n'ola dâ'im saña hem-dem bu Cesârî 'Aşķ-ı kerem-âşâra şafâ geldiñ ey 'âşık	gazel/5	--./.../.../.../...	

⁴⁰ Bu başlık 31b'nin sonunda çoban olarak kayıtlıdır.

32b	Cesārī	Dirlerse n'ola dehrde bülbüllere 'āşık Olmuşdur o bī-çāreler ol gül-tere 'āşık	Gel ism-i Şabūn yūri vird eyle Cesārī Çün eyledi Mevlā seni bir dil-bere 'āşık	gazel/5	--./---./---./---	
-----	--------	---	--	---------	-------------------	--

**Tablo 2: Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevihanesi Bölümü
161 Numaralı Şiir Mecmuasının Şairlere Göre Şiir Sayısı Tablosu**

Mahlas	Nazım Şekli	Şiir Sayısı	Sayfa nu.
?	nazm	4	1a, 10b/dk,13b, 24a/dk
‘Āşık ‘Ömer	gazel/kalenderî	6	13b/dk, 18a, 20b, 26b, 32a
‘Az̄bī	gazel	1	15a
Aḥmed	gazel	2	12b, 19a
Bākī	gazel	2	1b, 13a
Cefā’ī	gazel	1	18a
Cem	gazel	1	17b
Cesārī	gazel/kalenderî	38	1b, 1b/dk (Kalenderî), 2a/dk (Kalenderî), 2b, 2b/dk (Kalenderî), 3a, 3a/dk (Kalenderî), 3b/dk (Kalenderî), 4a, 7a, 7b, 8a, 8b, 9a, 9b/dk, 10a, 11a, 11b, 21b, 22a, 23a, 23b, 27b, 29a, a1b, 32a, 33a
Cevrī	gazel	29	6a, 6b, 8a, 15a, 15b, 16a, 16b, 18a, 24a, 24b, 25a, 25b, 26a, 27a, 28a
Fuzūlī	gazel	3	9a, 14b
Hāletī	gazel	8	3b, 4b, 14a, 14b, 22a
Hāşimī	gazel	1	21a
Ḥayālī	gazel	1	18b
Ḥayretī	gazel	2	31a

Lezîzî	gazel/kalenderî	2	12b, 23a
Mengli Girây	gazel	1	21a
Mezâkî	gazel	1	3a
Muhammed	gazel/kalenderî/ ilâhî	2	5a, 10b/ dk
Nâbî	gazel	8	6b, 10a, 10b, 17a, 17b, 26a, 26b
Nâzım	gazel	6	12b, 13a, 13b, 19a, 21b, 31b
Nazmî	gazel/ ilâhî	1	9b/ dk
Necâfî	gazel	1	13b
Nef'î	gazel	3	19a/dk, 24a, 24b
Nev'î	gazel	10	2a, 2b, 3b, 4a,15a, 19b, 20a, 22b
Nizâmî	gazel	1	18b
Nürî	gazel/ilâhî	4	1a, 3b/dk, 9b, 10a/dk
Nücümî	gazel	1	9b
Revânî	gazel	1	18b
Rûhî	gazel+ Terkîb'den	1+5 ¹	27a, 11b, 12a, 20a
Rüşdî	gazel	1	7a

¹ Mecmuada Rûhî'ye ait 6 manzume bulunmaktadır. Bunlardan biri gazel diğerleri Rûhî'nin *Terkib-i Bend*'inden beş bendin müstakil şiir gibi kaydedilmiş şeklidir.

Şābit	gazel	5	7b, 8a, 28a, 29b
Şāfī	gazel	1	19b
Sāmī	gazel	1	31b
Sezāyī	gazel/ilāhî	6	1a, 5a, 7b, 29a, 29b
Taybī/Ṭībī/Ṭıybī	gazel	1	3a
‘Ulvī	gazel	2	4a, 21a
Uşūlī	gazel	1	20b
Va‘dī	gazel	4	5b, 8b,
Yahyā (Şeyh.)	gazel	3	6b, 13a, 29a
Zārī	gazel	1	28b
Zarīfī	gazel	2	27a, 30a
Zātī	gazel	1	30b
Zihnī	gazel	1	28b
42		177	

SUMMARY

There is no record as to the editor and the date of the edition in the Poetry Journal with 32 leaves, registered with number 161 in the Section of Galata Mevlevi Lodge at the Süleymaniye Library. Although the journal was orderly edited in a pre-determined method, it is not elaborate in terms of reflecting the orthographic features of the texts and its period. Moreover, errors are observed in the information sections about forms/genres such as “ghazal, and kalenderî” that are presented at the beginning of the poems.

One of these errors is the expression of ‘*kalenderî*’ for a ghazal of Nef’î. This reminds us of the possibility that the editor could be a folk poet. Moreover, the fact that, Cesârî is in the first place among the poets with his 38 poems, gives the impression that the editor of the magazine could be either Cesârî himself or a bard /folk poet who was a relative of Cesârî.

There are 177 poems in the manuscript, belonging to different poets that lived in the period between the 15th and 19th centuries. Taking into account pen-names (mahlas), 42 names are determined in the magazine: Aḥmed (2), ‘Âşık ‘Ömer (6), ‘Azîbî (1), Bâkî (2), Cefâ’î (1), Cem (1), Cesârî (38), Cevrî (29), Fuzûlî (3), Hâletî (8), Hâşimî (2), Ḥayâlî (1), Ḥayretî (2), Lezîzî (2), Mengli Giray (1), Mezâkî (1), Muḥammed (1), Nâbî (8), Nâzım (6), Naẓmî (1), Necâtî (1), Nef’î (3), Nev’î (10), Nizâmî (1), Nûrî (4), Nücûmî (1), Revânî (1), Rûhî (1+5), Rüşdî (1), Şâbit (5), Şâfî (1), Sâmî (1), Sezâyî (6), Ṭaybî (1), ‘Ulvî (2), Uşûlî (1), Va’dî (4), Yahyâ (3), Zârî (1), Zârîfî (2), Zâtî (1), Zihnî (1). It has not been possible to determine poets of 4 poems with 2-4 couplets.

Other than a ghazal of Cevrî, which is written in *Fe’ilâtün Fe’ilâtün Fe’ilâtün Fe’ilün* rhythm, all other poems are written in the rhythm of *Mef’ûlü Mefâ’ilü Mefâ’ilü Fe’ûlün*. Poems are ordered alphabetically according to rhythms/radifs, but the part after the letter “Qaf” appears to be missing and incomplete. Some of the poems are nazira (imitative poetry). However, the editor does not make any remark with regard to the distinction between nazira and model poems.

The manuscript registered with number 161 in the Section of Galata Mevlevi Lodge at the Süleymaniye Library is a poetry journal with a unique format produced according to personal preferences of the editor. This journal, which can be identified as a ghazal journal within the existing classifications in terms of its form and content, cannot be classified into a sub-group in terms of the reasons that lead to the compilation of the journal.

However, having just discussed this poetry journal in our paper, we limit ourselves only with proposing that a sub-heading such as: “nazira with same rhythms/similar poems/ghazal journals” could be opened within the existing classifications.

KAYNAKÇA

- AK, Coşkun (2001). *Bağdadlı Rûhî Divanı I-II*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yay.
- AKKUŞ, Yasemin (2010). *Benderli Cesârî'nin (ö. 1829) Dîvânı ve Dîvançesi (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Ü.
- AYAN, Hüseyin (1981). *Cevrî Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanın Tenkidli Metni*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Basımevi.
- BAŞARA, Erol (2013). "Aruz Vezninin Belli Bir Kalıbında Yazılmış Güftelerin Sengin Semâî Usûlü ile Bestelenmesinde Görülen Bazı Prozodik Özellikler". *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 37 (2): 41-48.
- GIYNAŞ, K. Ali (2011). "Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası". *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* (25): 245-260.
- GÜRBÜZ, Mehmet (2012). "Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. haz: Hatice AYNUR-Müjgân ÇAKIR vd. İstanbul: Turkuaz Yay. 97-113.
- KILIÇ, Atabey (2012). "Şiir Mecmualarının Tasnifine Dair". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. haz. Hatice AYNUR-Müjgân ÇAKIR vd. İstanbul: Turkuaz Yay. 75-96.
- KONCU, Hanife-ÇAKIR, Müjgân (2012). "Şairleri Yetiştiren Bir Kaynak Olarak Mecmua". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. haz. Hatice AYNUR-Müjgân ÇAKIR vd. İstanbul: Turkuaz Yay. 117-124.
- KÖKSAL, M. Fatih (2012). "Şiir Mecmualarının Önemi ve 'Mecmuaların Sistematiik Tasnifi Projesi' (MESTAP)". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. haz. Hatice AYNUR-Müjgân ÇAKIR vd. İstanbul: Turkuaz Yay. 409-431.
- ORHAN, Mehmet (2012). *Benderli Cesârî Divânı, Hayâtı, Dîvânındaki Mazmunlar, Dinî-Tasavvufî Kavramlar ve İnsan*. Yüksek Lisans Tezi. Tokat: Gaziosmanpaşa Ü.
- Rûhî Dîvânı* [Yazma]. Millet Kütüphanesi Reşid Ef. Nu.758.
- SEZER, Müslîh (2009). *Cesârî Dîvânı*. Yüksek Lisans Tezi. Van: Yüzüncü Yıl Ü.
- TDEA (1977). *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Devirler-İsimler-Eserler-Terimler C. II*. İstanbul: Dergâh Yay.
- TULUM, Mertol-TANYERİ, M. Ali (1977). *Nev'î Divanı Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.